

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2003:73 av Birgitta Rydberg m.fl. (fp) om att verka för fler distriktssköterskeledda mottagningar i Stockholms län

Föredragande landstingsråd: Inger Ros

Ärendet

Motionärerna föreslår landstinget verka för fler distriktssköterskeledda mottagningar i Stockholms län.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att bifalla motionen.

I utredningen om Stockholms Sjukvårdsstruktur (3 S) poängteras nödvändigheten av ytterligare samarbete mellan läkare och sjuksköterskor där läkare kan delegera stort medicinskt ansvar inom flera områden. Det beslut om nytt ersättningssystem för primärvården som landstingsfullmäktige tagit, kan understödja en sådan utveckling inom primärvården genom att besöksersättningen höjs relativt mer för distriktssköterskebesök.

Om distriktssköterskorna får en mer självständig roll och ett större medicinskt ansvar kan dessa avlasta husläkaren. En mer ändamålsenlig arbetsfördelning leder dessutom till ett bättre utnyttjande av kompetens och en förstärkning av sjuksköterskans roll. För patienternas del kan resultatet bli ökad tillgänglighet till primärvården och dessutom ett bättre omhändertagande av livsstilsrelaterade problem, för vilket distriktssköterskorna har särskild kompetens.

Motionärernas förslag om distriktssköterskeledda mottagningar kan vara ett sätt att understödja en sådan utveckling mot ett större ansvar. Därför vill vi vara öppna för försök med sådana verksamheter utifrån de förutsättningar som ges av ekonomiska ramar, ersättningssystem och strukturutveckling i övrigt.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 25 november 2004.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 7 december 2004.

Ärendet och dess beredning

Birgitta Rydberg m.fl. (fp) har i en motion (bilaga), väckt den 10 december 2003 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att verka för fler distriktssköterskeledda mottagningar i Stockholms län.

Utskottsbehandling

Hälso- och sjukvårdsutskottet har den 28 september 2004, enligt landstingsdirektörens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen besluta att avge följande yttrande.

”Motionärerna efterfrågar distriktssköterskeledda mottagningar där distriktssköterskan har ett utvidgat och mer självständigt ansvar för diagnossättning och insättande av behandling inom många områden enligt nurse practitioner (= avancerad specialistsjuksköterska) modell som finns i många länder bl. a. Canada och Storbritannien. För drygt tre år sedan konstaterade Vårdförbundet och Svenska Kommunförbundet att det behövs sjuksköterskor med fördjupad medicinsk kompetens inom området äldre människors sjukdomar och hälsoproblem. Mitthögskolan fick i uppdrag att göra en förstudie bl.a. inriktad på att belysa läkares och sjuksköterskors arbets- och ansvarsuppgifter.

Rapporten ledde till att en 60 p påbyggnadsutbildning inom äldreområdet kommer att starta hösten 2004. Ingångskraven är höga - Omvårdnad 60 p, avklarad specialistutbildning och minst två års klinisk erfarenhet. Utbildningen leder inte till någon specifik yrkeslegitimation utan sjuksköterskeuppgifterna kommer att vara reglerade enligt gällande författningar.

I Sverige finns det en lång tradition av nära samarbete mellan läkare och sjuksköterskor där läkare kan delegera stort medicinskt ansvar till sjuksköterskor som de samarbetar med. Det är särskilt vanligt i vården av de stora folksjukdomarna diabetes och astma.

I utredningen kring Stockholms Sjukvårdsstruktur - 3S - poängteras nödvändigheten av att ytterligare utveckla detta arbetssätt inom flera områden. Det leder till ett bättre utnyttjande av kompetens, en förstärkning av sjuksköterskans roll och erbjuder patienten ett bättre omhändertagande av livsstilsrelaterade problem.

Med tanke på bl.a. den nya specialistsköterskeutbildningen borde det vara möjligt att utveckla fler sköterskeledda mottagningar. Detta kan lämpligen beaktas i arbetet med den nya närsjukvården.”

Fp- och kd-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

Bilaga

Motionen

I Kanada har särskilda och självständiga mottagningar startats med distriktsköterskor (primary health-care nurse practioner). Mottagningarna är fristående och antalet mottagningar har ökat kraftigt under senare år. Efter särskild utbildning kan distriktsköterskorna beställa laboratorieprov, diagnostisera vissa sjukdomar och skriva ut läkemedel. Dessutom tar sköterskan emot medicinska kontrollbesök, vaccinationer och uppföljningar. Verksamheten bedrivs i nära samarbete husläkare.

Sköterskan på mottagningen har blivit den enskildes första och fasta kontakt med sjukvården. Man strävar efter att husläkare, distriktsköterska och andra vårdgivare ska samarbeta i ett nätverk men genom de var för sig driver sina egna mottagningar. Det är viktigt att dessa nätverk är tillgängliga för besök vid akuta besvär på icke kontorstid.

Även i Stockholms län skulle särskilda och självständiga mottagningar med distriktsköterskor kunna utveckla primärvården och tillgängligheten. Genom att distriktsköterskorna får möjlighet att arbeta ännu mer självständigt än idag och vid särskilda mottagningar skulle möjligheten att kunna rekrytera sjuksköterskor till detta verksamhetsområde öka. Mottagningarna kan vara inriktade på olika medicinska områden t ex astmaskola, diabetesmottagning, hjärtmottagning m m. Ett nära samarbete med husläkare måste finnas. Det är viktigt eftersom det kommer att ske en generationsväxling de närmaste åren när 40-talisterna går i pension. Medelåldern är ganska hög bland distriktsköterskor i Stockholms län. Till att börja med skulle dessa mottagningar kunna drivas som försöksverksamheter.

Genom att distriktsköterskan får en mer självständig roll och ett större medicinskt ansvar kan hon kunna avlasta husläkaren. Det är viktigt eftersom det är svårt att rekrytera husläkare. Det är viktigt att dessa mottagningar drivs i mycket nära samarbete med husläkare. Ett samarbetsavtal mellan husläkare och distriktsköterska måste upprättas. Efter vidareutbildning skulle distriktsköterskan i kunna utöka sin medicinska verksamhet. Det skulle öka tillgängligheten till vården och kontinuiteten..

Vi föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

att verka för fler distriktssköterskeledda mottagningar i Stockholms län.

Stockholm den 9 december 2003

Birgitta Rydberg

Maria Wallhager

Andres Käärrik

Titti Adlercreutz

Cecilia Carpelan

Lena Huss

Olov Lindquist

Carl-Anders Ifvarsson

Gunilla Thorsson